

Ime — Adresa:
"NOVA DOBA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Randolph 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Delo narave se kaže v njenih sa-
dežih, delo članov J. S. K. Jednote
pa v rasti in napredku organizacije.

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION.

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1879. — Acceptance for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, authorized March 18th, 1925.

NO. 44. — STEV. 44.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, NOVEMBER 2ND, 1927 — SREDA, 2. NOVEMBRA, 1927.

VOLUME III. — LETNIK III.

VESTI IZ CLEVELANDA

Zveza clevelandskih društva J. S. K. Jednote, ki se je formirala pretečno poletje, razvija prav živahno delovanje. V prvi vrsti je namen te zveze pobližje medsebojno seznaniti članstvo J. S. K. Jednote v Velikem Clevelandu in razviti kar najbolj intenzivno zanimanje in delovanje za Jednoto. Zastopniki društev, ki se po enkrat ali večkrat na mesec zbirajo k nam, debatirajo o vseh tekočih problemih J. S. K. Jednote. Za sedaj je delovanje omejeno predvsem na agitacijo za rast Jednote, s posebnim ozirom na mladino. Ustanovljeni sta bili v kratkem dve mladinski društvi in za tretje je upanje, da se ustanovi v kratkem. V dohodnem času se bodo povzeli stroški za živahnejšo agitacijo pri posameznih društvih, tako odrasli kot za mladinski oddelek. Ko bo čas, bo ta zveza tudi razpravljala o pravih. Zveza potrebuje zdaj v prvi vrsti nekoliko blaginje, iz katere bi plačevala stroške zdravniških preiskav za nove člane in tudi druge tekoče stroške. V ta namen priredi na Martinovo soboto, to je 12. novembra veliko veselico v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Iz vneme in pripravljenosti za delo, katero so pokazali društveni zastopniki in zastopnice, se je 25. oktobra, smemo sklepati, da bo veselica skupnih društev J. S. K. Jednote 12. novembra nekaj posebnega in pričakovati velike udeležbe uspeha.

V Clevelandu se bodo dne 8. novembra vršile volitve mestnih svetnikov ali koncilmanov. Zastopniki se bodo tudi o spremembi mestnega čarterja. Cleveland delavska federacija se zaveza za Davisov načrt. Zastopniki se bodo tudi o nekaterih zadevah, ki se tičejo vse države, tako na primer o znanih Marshallovi postavi in nekaterih drugih predlogih.

Clevelandski Slovenci imamo kar štiri kandidate za mestni odbor. V tretjem distriktu ponovno kandidira naš predsednik, vsem poznani slovenski koncilman, odvetnik John L. Heličič.

Nov kandidat v istem distriktu je Mr. Anton Garden, ki se kandidira v socialističnem gi-
v četrtem distriktu kandidira zobo-zdravnik dr. James W. Mally, ki je med tujnimi Slovenci dobro poznan. Mally po svoji zobo-zdravniški deloma kot direktor Slovenskega Narodnega Doma. Mally ga tudi predstavlja v Ivana Cankarja in predstavlja Slovenske Narodne Društvo. Dr. Mally je tudi član J. S. K. Jednote.

Poleg omenjenega kandidata v četrtem distriktu kandidira v Slovenec, namreč Mr. Andrew Vehovec, ki je uradnik lo-
kalne unije strojnikov, collin-
skega lokala A. F. of L. in
Ward Mutual Welfare and
Improvement Association.

V uredništvu se je pretečno objavilo oglasil sobrat Frank Vi-
goreon City, Ore. Mudil se je
mesecev v svojem roj-
stnem kraju št. Vidu pri Vipa-
kjer si je poiskal družico, s
zadaj potuje proti zele-
Oregonu. Sobrat Vitez-
je poveljal marsikaj zanimi-
(Dolge na 2. strani)

ZANIMIVA IZNAJDBA

Najhujši sovražniki farmerja so nedvomno neštivilni mrčesi, ki uničujejo poljske pridelke. V vsakem akru obdelane zemlje se nahaja na tisoče različnih mrčesov, ki se po večini pasejo na rastlinstvu. Nekateri se sicer zadovoljijo tudi s plevelom, večina pa ima rajši bolj sočne kultivirane rastline. Večina poljskih rastlin je sicer tako močna, da jih mrčesi ne uničijo, povzročijo pa jim vendar mnogo škode, ker jih v rasti in razvoju ovirajo.

Poleg mrčesov škoduje poljskim pridelkom mnogo tudi različnih vrst plevel. Nobeno polje ni tako čisto obdelano, da bi bilo popolnoma prosto plevela. V razorani zemlji se vedno nahaja nekaj kali plevela, ali pa korenine in odtrgani vejci, ki poženejo. Naj je zemlja za setev še tako čista videti in posejano zrnje brez primešanega plevelnega semena, se bo plevel na nji vendar pojavil, ko seme vzka-
li.

Nedavno pa je neki Hamilton L. Roe v Pittsburghu izumil neke vrste plug, ki takorekoč z enim mahom uniči poljske mrčese in plevel. Plug, ki je pripet za traktor, je opremljen z električnim generatorjem in drugimi aparati, ki k temu spadajo. Električni tok je spojen z dvema vzporednima reziloma pluga. Električna vpliva na zemljo med obema reziloma podobno kot udarec strele. Enkratno oranje s tem električnim plugom zamo-
ri v zemlji vse mrčese in njih li-
činke. Drugo oranje zamori ves plevel, ki se nahaja v zemlji in ob enem privablja dušik ali ni-
trogen v zemljo. Tako električni plug očisti zemljo mrčesov in plevela in jo ob enem z dušikom napravi rodovitno.

Na farmi Donald Wood-
warda blizu mesta LeRoy, N. Y.,
so poskušali oranje s tem električnim plugom, in pridelki na električno očiščeni in pognojeni farmi so bili baje naravnost čud-
loviti. Ako se izkaže, da je nova iznajdba vsestransko praktična in ne predraga, prihrala bo naprednim farmerjem letno številne milijone dolarjev, ki jih zdaj izdajajo za zatiranje poljskih mrčesov in plevela.

ŠTRAJK V COLORADU.

Po poročilih iz Colorado je večina tamkajšnjih premogarjev na štrajku. Pričakuje se, da bo stavka kmalu stoprocenata. Štrajk vodi I. W. W. organizacija. Izgredov dozdaj v stavkovnem okrožju ni bilo, pač pa so šerifi zaprli več oseb radi piketiranja. Premogarske družbe bi rade dobile v stavkovne okraje državno milico, toda gverner Adams se za ta korak še ni odločil. Štrajkarji zahtevajo \$5.50 do \$8.50 dnevne plače, osemurni delavnik in pet dni dela v tednu.

Sladka deklica.

Najbolj sladka deklica v Zedinjenih Državah je nedvomno Miss Catherine Corobine, ki sortira in pokuša vseh vrst sladkorčke, in je za to plačana od zveznega trgovskega depart-
menta. "Candy" prihaja v Washington na njeno mizo iz vseh delov naše Unije. Sweet Catherine!

Pomagajmo našim bratom na štrajku, da ne bodo črtani radi neplačanja asesmentov. Vsi to-
zadavni prispevki naj se pošiljajo na glavni urad J. S. K. Jed-
note.

MARSHALLOVA POSTAVA IN DRUGO

Država Ohio, kjer se je poro-
dila Antisaloonska liga, mora imeti vedno kaj posebnega. Tako je legislatura pred nekaj leti sprejela takozvano Millerjevo postavo, ki je bila tak nestvor, da jo je na pritožbo nekoga Tumeya najvišje zvezno sodišče proglasilo za neustavno in jo s tem razveljavilo. Omenjena postava je dovoljevala mirovnim sodnikom in vsakim županom loviti kršilce postav tudi izven njih okrožja in jih kaznovati. Mnogi mirovni sodniki in vsaki župani so to pri-
liko izrabili, vohunili za kršilci prohibicije in jih obsojali na visoke denarne kazni. Del tega glob je po postavi pripadal tem sodnikom, zato so bile denarne kazni mnogokrat zelo visoke in skoro noben toženec ni bil opro-
ščen. Če je sodnik toženca oprostil, ni namreč nič odpadlo zanj in njegove "lovee," ki so prigajali "divjačino" v njegov urad. Mnogi teh sodnikov so si s temi globami nakupili velika premoženja in nekateri so se državo goljufali za njen de-
lež.

Pritožbe so bile številne in okoli 60 teh vzornih sodnikov je bilo obsojenih radi korupci-
je. Najvišje zvezno sodišče je končno razveljavilo omenjeno postavo iz razloga, ker sodnik, ki je finančno zainteresiran v obsojbi obtoženca, ne more biti nepristranski.

Na pritisk Antisaloonske lige je postavodajca države Ohio sprejela takozvano Marshallovo postavo, ki se od ovržene Millerjeve postave ne razlikuje do-
sti. Vrača zopet moč mirovnim sodnikom in vsakim županom, da preiskujejo stanovanja dr-
žavljanov izven svojega okrožja in jih obsojajo po svoji volji. Razlika je le v tem, da če je dovolj glob, si sodniki in župa-
ni vzamejo plačo iz istih, sicer pa jih doka iz okrajnih blagaj-
n: isto velja za njih prigajanje. Da ta postava še ni v veljavi, se je zahvaliti državnemu sena-
torju Benderju, ki je sicer pre-
pričan abstinent, toda veruje v neodotkljivost doma in pa, da naj vsaki župani in sodniki ki-
dajo le ljudi svojega okrožja, ki so jih izvolili, ne pa da pošiljajo svoje biriče v druga mesta, ki imajo svojo lastno administracijo in sodnike. Nabraja je to-
rej dovolj podpisov za peticijo, ki določa, da gre Marshallova postavna na splošno glasovanje dne 8. novembra in da postane veljavna šele, če se večina volilcev države Ohio izreče zanjo. Volilec, ki bo napravil križ pri besedi "Yes" na glasovnici, ti-
kajoči se Marshallove postave, bo s tem glasoval, da se mirov-
nim sodnikom in vsakim županom vrne prejšnja moč. Kdor bo napravil križ pri besedi "No," bo glasoval za odpravo omenjene postave. Tozadevne volitve se bodo dne 8. novembra vršile po vsej državi Ohio.

Omenjenega dne so bodo vršile v Clevelandu tudi mestne volitve. Volilo se bo na novo vseh 25 mestnih odbornikov ali koncilmanov. Slovenci imajo štiri kandidate, to je dva v tretjem in dva v četrtem distriktu. Vsak volilec lahko voli za enega, dva ali več kandidatov. Glasovati pa se ne sme s križem, ampak s števkami. Če se na-
pravi križ pred imenom kandidata, je glasovnica neveljavna. Volilec napravi številko eno

Reja zajcev za kožuho-
vino je največ ženska moda, ki zahteva kožuhe ali s kožuho-
vino obšite obleke. To poželjenje po kožuho-
vini izhaja najbrže iz davnih dob, ko se je primitivni človek oblačil v kožo ubitih ži-
vali. Nekaterih vrst kožuho-
vina, na primer hermelina in soboljeva, je tako redka in draga, da si jo morejo privoščiti le bogatejši. Tudi kožuhi li-
sic, posebno oni belih severnih lisic, so tako dragi, da podjetni ljudje goje to divjačino na posebnih farmah, samo radi ko-
žuho-
vine.

Nove kemične in druge iz-
najdbe pa so omogočile, da se tudi ovčje, mačje, zajčje in celo veвериčje kože ustrojijo, pre-
barvajo in drugace priredijo tako, da so podobne dragi in redki kožuho-
vini. Ponaredbi so tako dobre, da more le stro-
kovnjak ločiti pravo kožuho-
vino od ponarejene. Ta ponarejena kožuho-
vina je seveda mnogo cenejša od pravega blaga, zato si jo morejo privoščiti tudi ženske manj premožnih slojev.

REJA ZAJCEV ZA KOŽUHOVINO

Divjačina z lepo kožuho-
vino je močno iztrebljena. Temu kri-
va je največ ženska moda, ki zahteva kožuhe ali s kožuho-
vino obšite obleke. To poželjenje po kožuho-
vini izhaja najbrže iz davnih dob, ko se je primitivni človek oblačil v kožo ubitih ži-
vali. Nekaterih vrst kožuho-
vina, na primer hermelina in soboljeva, je tako redka in draga, da si jo morejo privoščiti le bogatejši. Tudi kožuhi li-
sic, posebno oni belih severnih lisic, so tako dragi, da podjetni ljudje goje to divjačino na posebnih farmah, samo radi ko-
žuho-
vine.

Nove kemične in druge iz-
najdbe pa so omogočile, da se tudi ovčje, mačje, zajčje in celo veвериčje kože ustrojijo, pre-
barvajo in drugace priredijo tako, da so podobne dragi in redki kožuho-
vini. Ponaredbi so tako dobre, da more le stro-
kovnjak ločiti pravo kožuho-
vino od ponarejene. Ta ponarejena kožuho-
vina je seveda mnogo cenejša od pravega blaga, zato si jo morejo privoščiti tudi ženske manj premožnih slojev.

Največ "drage" kožuho-
vine se napravi iz zajčjih kož. Pora-
bijo se v to svrhu kože divjih in domačih zajcev. Zajci so se-
veda različnih vrst. Samo div-
jih zajcev je v Zedinjenih Dr-
žavah morda ducat vrst ali več. Vsakdo pa ve, da so tudi do-
mači zajci ali kunci mnogo vrst.

Najboljše zajce za kožuho-
vino gojijo v nekaterih evropskih deželah. Te vrste zajci imajo tako lepe kožuhe, da je mogo-
če iz njih napraviti najbolj raz-
novrstno "drago" kožuho-
vino. V Zedinjenih Državah že mar-
sikje gojijo te zajce na veliko, toda zahteva po njih kožah je tako velika, da je bilo samo lani u-
mportiranih iz Evrope 55 milio-
nov zajčjih kož. Trg za do-
bre zajce kože je torej na ši-
roko odprt in zajčereji v tej
leželi se obeta velika bodočnost.

V južni Californiji, posebno v Los Angeles countyju, je zajč-
ereja že precej razvita. V Los Angelesu imajo Women's Rabbit Club in mnoge članice istega so dobro izveščane v reji zajcev, kakor tudi v priprav-
janju njih kožuhov za trg. Ne-
katere članice omenjenega kluba potujejo po deželi in prire-
fajo predavanja o umni zajčje-
reji, medtem ko druge služijo lep denar z izdelovanjem s ko-
žuho-
vino obšitih oblek. V južni Californiji je torej začetek povsem nove industrije, ki se bo nedvomno kmalu razpredla po vsej deželi.

Zvezni poljedelski depart-
ment skuša iti novi industriji v vseh ozirih na roke. Kdorkoli se zanima za rejo te vrste zaj-
cev, lahko dobi brezplačno vsa potrebna navodila iz Washing-
tona. Samo piše naj na: "U. S. Biological Survey, Depart-
ment of Agriculture, Washing-
ton, D. C." in vpraša za "Farm-
ers' Bulletin No. 1519 and Leaf-
let No. 4." Tam bo našel popol-
ne in natančne instrukcije.

Reja zajcev za kožuho-
vino se ne razlikuje dosti od reje na-
vadnihi domačih zajcev, torej so vrste "zajčje farne" mogoče v vsakem kraju te dežele, ne samo v Californiji. Zajčereja je manj komplicirana kot pe-
rutinarstvo, in morejo ta po-
sel uspešno opravljati tudi ženske. Znano je dalje, da se zajci zelo hitro množijo. Samica je

DRŽAVNE IN OBČINSKE VOLITVE

Ustava mnogih zveznih dr-
žav zapoveduje, da se državne in občinske volitve ne smejo vršiti v istem letu. Za volitve državnih zastopnikov v takih državah so določena leta s so-
do številko in za volitve mest-
nih zastopnikov leta z liho šte-
vilko. V prihodnjih volitvah 8. novembra bo torej izvoljenih le malo državnih zastopnikov. Vendarle so te volitve velike važnosti toliko radi tega, ker gre za volitve na vodilna mesta v državnih in občinskih vladah, kolikor radi okoliščine, da volitve v letu pred predsedniškimi volitvami so dostikrat pomem-
bne, ker kažejo na splošno smer javnega mnenja.

Vsaka država ima svoje po-
sebne volilne zakone, ki pa se morajo skladati s splošnimi na-
čeli ustave Združenih Držav. Stvar ameriškega državljanstva se na primer urejuje po federal-
nih in ne po državnih zakonih; volilec pa mora biti ameriški državljan, ako naj ima volilne pravice v kateribod državi. Kvalifikacije volilcev so v po-
drobnostih različne v posrednih državah; v splošnem se zahteva, da je državljan vsaj 24 let star, da je stanoval v dotični državi vsaj leto dni pred volitvami, v dotični county vsaj štiri mesece in v samem volilnem okraju trideset ali šestdeset dni pred volitvami. V slučaju nar-
turaliziranega državljanja se zahteva, da je bil naturaliziran vsaj že 90 dni pred volilnem dnem. V državi New York in v nekaterih drugih državah se od volilca zahteva spričevalo o pismenosti, iz katerega je raz-
vidno, da zna volilec pisati in štati angleški. V večjih mestih se volilci morajo pred volitvami vpisati v seznam volil-
cev, drugače ne morejo glasova-
vati. Tako vpisovanje volilcev (registracija) se vrši vsako leto. V državi Pennsilvaniji se za kvalifikacijo volilca zahteva, da plačuje davke za county ali državo. V prav malo državah se volilna pravica razteza tudi na prebivalce, ki imajo le prvi papir. Tudi v nekaterih new-
englandskih državah se smejo inozemci, ki so davkoplačevalci, vdeležiti letnih občinskih zborov (town meeting).

Volilna glasovnica se zove: ballot. Da se preprečijo golju-
fije pri volitvah, je mnogo dr-
žav uvedlo razne načine v var-
stvo glasovnic. Ze registracija preprečuje, da bi mogel en volilec glasovati na raznih volilcih (polling places). Vnaprej za-
znamovane glasovnice ne velja-
jo. Le uradna glasovnica se sme rabiti, ki jo volilec dobi v roke na samem volišču. Volilec se z njo poda v zastrti prostorček na volišču, da jo zaznamuje, kakor mu je drago, in jo potem izroči preganjeno tajniku volil-
ne komisije, ki v pričo njega vloži glasovnico v volilno skrin-
jico, potem ko je odtrgal nad-
pis glasovnice s številko volil-
ca. Na tak način je tajnost volitve zajamčena.

V mnogih državah se sedaj rabi takozvana "avstralska glasovnica," tako imenovana, ker je bila najprej v rabi v Avstraciji. Glavni značaj te glasovnice je ta, da so v glasovnici navedena imena ne le vseh strank, marveč tudi vseh kandidatov vsake stranke. Poleg imena kandidata je prostorček, ki naj ga volilec prekriža, ako

IZ NASIH KRAJEV ONSTRAN MORJA

Nedavno je iz Sušaka prispel v Zagreb znani berlinski film-
ski operator Henrik Bethke, ki se je po petmesečnem boravku vrnil iz Dalmacije. Po naročilu Društva za tujski promet in "Putnika" je Bethke prepotoval vso Jugoslavijo ter izdelal filmske posnetke najlep-
ših naših pokrajin za velik "Jugoslovanski film" Društva za tujski promet. Poslej so iz-
gotovljeni filmski posnetki Ble-
da, Bohinjske Bistrice, Maribora, Zagreba, Sušaka, Cirkvenice, Selca, Senja, Baške Raba, Omislija, Malinske, Krka in Plitvičkih jezer. Posnetki so sijajno uspeli ter bodo v kratkem zvršeni in diven film jugoslov-
venskih pokrajin. Kopije se bodo predvajale v raznih drža-
vah kot propagandni filmi. Bethke je meseca avgusta na Bledu posnel za film tudi kra-
lja in kraljico. "Jugoslovanski film" bo v prihodnjem letu že pripravljen za vpizarjanje.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetni-
škega kandidata Ferdinand Ma-
jara za tolmača za angleški jezik pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Znani jugoslovanski indus-
trijalec Nikola Mihanović v Buenos Airesu, ki se je v zadnjem času mudil v Dubrovniku, je tamkajšnjemu velikemu županu izročil svoto 100,000 dinarjev s prošnjo, da se svota razdeli med dubrovniška dobrodelna društva in med tamkajšnje si-
romake.

Iz Londona prihaja poročilo, da sta v znani ladjedelnici Armstrong dograjeni podmornici "Hrabri" in "Nebojša," ki ju je jugoslovanska vlada naročila za svojo vojno mornarico.

Ministrstvo za javna dela je odredilo, da se prične še to je-
sen z gradnjo novega betonskega mostu čez Savo pri Lescah. Kakor znano, je lanska jesenska katastrofalna povodenj od-
nesla tedanji lesen most, na-
mesto katerega so pozneje na-
pravili provizorični most. Za gradnjo mostu prispeva država 2,240,000 dinarjev. K gradbenim stroškom bosta prispevala tudi pristojna krajna cestna odbora na Bledu in Radovljici.

Pri občinskih volitvah v Met-
liki izvoljeni so bili sledeči od-
borniki: Golia Ivan, posestnik in župan; Guštin Milan, trgovec in posestnik; Kopinič Julij, go-
stilničar; dr. Sirko Ivan, sodni svetnik; Kambič Josip, posestnik; Malešič Ivan ml., trgovec; Molek Franc, posestnik; Jurman Anton, čevljar; Rajmer Anton, gostilničar; vsi iz Metlike, namestniki: Mucha Anton, trgovec; Črnič Ivan, posestnik; Konte Alojzij, mizar; Brozić Jože, trgovec; Gabrijan Ivan, trgovec; Žugelj Franc, posestnik; Barle Konrad, nadučitelj; Bedenekovič Mihajlo, železniški skladiščnik; Bukovnik Ivo, notar.

V hercegovinskem selu Jela-
čiču je nedavno umrl Simo Dra-
gović v visoki starosti 108 let. Prav do zadnjega je bil zdrav in krepak. V zadnjem času so mu zrastle novi zobje in sta se mu zboljšala vid in sluh. Zadelaga je srčna kap.

VSAK PO SVOJE

Bivši državni senator India-
ne, Luke W. Duffy, je "zaša-
fal" predsedniku Coolidgeu 176 akrov obsegajočo farmo, z na-
vodilom, da jo on in člani nje-
govega kabineta upravljajo ta-
ko dolgo, da administracija od-
pravi krivice, ki se godijo far-
merjem. Za priboljšek je far-
ma obtežena z dolgom v zna-
sku \$3,500. Določeno te dalje, da farma postane narodni park, kadar bodo pogoji o pomoči far-
merjem izpolnjeni. Ex-senator Luka sicer dobro misli, toda je zelo dvomljivo, da bi spravil predsednika pa zakladniškega in poljedelskega tajnika koruze okopavat v Indiano.

Eksperti v zveznem delav-
skem departmentu so izračuna-
li, da izdajo ženske te dežele bli-
zu dva tisoč milijonov dolarjev za šminkanje in podobno lepoti-
čje. Izračunali so dalje, če bi ženske tisti denar, ki ga izdajo za lepota v treh tednih, daro-
vale za pomoč poplavljenecem v dolini Mississippi, bi bilo mogo-
če zgraditi toliko nasipov in je-
zov, da bi bila nevarnost po-
plav za vedno odpravljena. Sa-
mo pripraviti je treba lepi spol do tega. Ampak, kdo bo pos-
kusil, in če poskusi, kako dolgo bo živel!

Avijatika se zadnje čase čud-
no razvija. Ženske gredo "v
luft," moški pa v zavetje v kle-
ti.

Na večer 22. novembra bo društvo št. 66 J. S. K. Jednote v Jolietu priredilo "Card Party." Vsi posetniki bodo pri-
jazno sprejeti, a najsrečnejšega bo sprejel — razprostrtimi pe-
rutni tolsti puran.

Znanstveniki so preračunali, da znaša osrednja toplota solnca 40 milijonov stopinj. Neki rojak je k temu pripomnil, da je to samo nekaj stopinj več kot znaša vročina debat o cenah grozja, o prohibiciji, o Domovih, o tisočakah in celo o reševanju domovine na narodnih konvencijah republikanske in demokratske stranke.

Neki rojak se boji, če se hitro ne završi neka denarna transakcija, s katero bomo prišli v stike z Jugoslavijo, da bo druga skupina izbrala priliko dolarskih stikov. Po mojem skromnem mnenju je možno potom vsemogočnega ameriškega dolarja stopiti v stike pozimi in poleti, podnevi in ponoči, na suhem, na vodi in v zraku, v mrazu in vročini, ob tretji ali enajsti uri — ne samo z Jugoslavijo, ampak s katero koli državo na svetu. Z zlatom obložen osel odpre vsaka vrata in to vsak čas. Dolarje posoditi je malokdaj prepozno, prezgodaj pa dostikrat. Jaz še nisem nikoli imel težkoč z oddajo dolarjev, če so bili na roki, in menda tudi ti ne, dragi rojak.

Rev. John Roach Straton ob-
lublja, da bo prihodnjo zimo pričel delati čudeže. Če hoče čudežnim potom preskrbeti delo vsem brezposelnim, bo imel dovolj opravka in hvaležnih vernikov.

Statistika kaže, da je prebi-
valstvo mesta Chicago narastlo v sedmih letih za 1,041,205 oseb. Če bi v teh sedmih letih

(Dalje na 2. strani)

(Dalje na 2. strani)

(Dalje na 2. strani)

(Dalje na 3. strani)

(Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člana \$0.72 letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.00

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50 per year

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume III. 83 NO. 44.

Dostojnost izražanja.

V tem času marsikje v deželi vihra volilni boj in pri takih prilikah se lahko zgodi, da ta ali oni pozabi na pravila dostojnosti. Toda tudi borbe za kakršna koli načela se morejo vršiti dostojno, če prizadete stranke le hočejo. Ni namreč treba rabiti žaljivih in nedostojnih izrazov, da se pokaže nezmožnost in nezanesljivost nasprotnika ali nepraktičnost nasprotnikovega stališča. Z mirno, dostojno, z dobrimi argumenti podprto besedo se navadno največ doseže. Z zmerjanjem in psovanjem pa največkrat izgubimo naklonjenost celo tam, kjer bi sicer najbolj sigurno mogli računati nanjo.

Ako primerjamo ameriško časopisje s starokrajskim, prišli bomo do prepričanja, da se tu tudi ostri volilni boji vrše v bolj dostojnem tonu kot onstran oceana. Tudi naše slovensko časopisje v Ameriki je v tem oziru v splošnem mnogo boljše kot je bilo pred desetimi ali dvajsetimi leti. To je vsekakor razveseljivo dejstvo, kajti časnik je, ali bi moral biti, nekaj učitelja čitajočega občinstva. Vsi potrebujemo izobrazbe, od otroških let pa do zatona življenja, toda ne producira je zmerjanje in drugi apeli na najnižje instinkte človeka. Vsi smo ljudje in vsi imamo mnogo skupnega, kljub različnosti naših nazorov. Živeti moramo na nekak način skupaj in čim bolj smo strpljivi in prizanesljivi napram resničnim ali namišljenim napakam svojih sočlani, tem lažje bomo medsebojno izhajali in tem prijetnejše bo življenje za vse. Posebno bi morali to vpoštevati napram našim bratom po krvi in jeziku. Taka mala peščica nas je sredi stomilijonskega ameriškega naroda, tako podobne so si naše težave in potrebe, tako silno mnogokrat pogrešamo razvedrila, katerega moremo najti le med svojimi rojaki, da je res obžalovanja vredno, če si z nestrpnostjo zasenčimo še tiste solnčne žarke, ki bi nas mogli obsijati.

S tem nikakor ni rečeno, da bi ne smeli širiti, braniti in zagovarjati idej in nazorov; ki se nam zdijo pravi, nikakor pa ni potrebno, da si pri tem sekamo rane, ki se nikoli ali pa le težko zacelijo. Ni je stvari, katere ne bi bilo mogoče povedati na dostojen način in brez žaljenja. Z zmerjanjem ne bomo nikogar prepričali in pridobili za naše ideje, ampak se bomo k večjemu osmešili. Stvarni argument, izražen v dostojnem tonu, bo pa poslušal in razmišljal tudi naš načelni nasprotnik. Vsaka žaljivka boli, posebno če je neopravičena. Recite malemu otroku ostro besedo, pa bo zajokal. In mi vsi smo končno samo veliki otroci in imamo čuteča srca, dasi tega vselej ne pokažemo.

Za rast in napredek naših društev je velike važnosti, da se na sejah ogledujemo vsakršnih žaljenj. Veliki večini društev J. S. K. Jednote je itak treba dati priznanje, da vodijo svoje seje res v pravem bratskem smislu in razpoloženju. Ne more se zahtevati in pravzaprav bi bilo celo žalostno, če bi se pri razmotrivanju kakšne zadeve ne slišala različna mnenja. To je potrebno, da se izbistrijo pojmi. Vsak član ima pravico, da priporoča do gotovega cilja pot, ki se njemu zdi najboljša. Če ima vsak član dober namen, in če sodi tudi o drugih, da želijo koristiti društvu in skupni organizaciji, dasi se mnenja križajo in razlikujejo, se bo končno zadeva gotovo uredila tako, da bo za celoto najbolje. Glavno je, da so debate stvarne in dostojne, brez osebnih napadov in žaljenj. Kot že omenjeno, se naše članstvo v splošnem ravna po tej smernici, zato lahko beležimo stalni napredek in vzoren red v organizaciji.

Tudi našim dopisnikom je treba priznati, da so v splošnem stvarni in dostojni in da jim bratstvo ni prazna beseda. To zna v prvi vrsti ceniti urednik, čeni pa to smernico tudi ostalo članstvo in drugo čitajoče občinstvo. Iz dobrega dela ki ga vrši J. S. K. Jednota med svojim članstvom, iz vzorne in točne uprave, iz prireditve naših društev in iz našega glasila se zrcalijo vrline naše organizacije. In čim bolj se bomo v tem izpopolnili, tem bolj se bo vzdigal naš ugled in tem lepše bo rastla in napredovala naša J. S. K. Jednota.

VSTANI, CLOVEK!

Vstani clovek! Razprostri čilega duha peroti solne in zvezdani nasproti — dvigni srce in oči! Zemlja ti ne more dati več kot dobra skrbna mati, duh je, ki te preživi.

(Grša).

PREVEČ JE VEČ KOT DOVOLJ

DR. JOS. V. GRAHEK,

vrhovni zdravnik J. S. K. Jednote.

Naravnost čudovito je, kako vetrovna so nekatera mesta; to sodim po številu zdravniških prijavnih kart, ki jih zgube gotovi tajniki. Včasih se tak izgovor sprejme, toda če se od iste stranke kaj takega večkrat ponovi, to je več kot more človek prebaviti brez bolečin. Jaz bi priporočal, da bi se te prijave karte oddajale na pošto tak čas dneva, ko ni prehudega vetra...

Nekateri tajniki imajo navado, da denejo prijavno karto v kovertu in jo pošljejo dva ali tri tedne prepozno. Na ta način manjka na prijavnih karti poštni pečat in jaz nimam ničesar, na kar bi se opiral, če trdim, da prijava ni došla pravočasno. Zaradi tega prosim, da tajniki oddajajo prijavnice kartice na pošto kot take in ne v kovertah.

V poslovanju J. S. K. Jednote je vladala dozdaj lepa harmonija in ta bo ostala med nami tako dolgo, dokler bodo sodelovali uradniki in člani. Brez sodelovanja mi ne moremo pričakovati učinkovitega in točnega poslovanja. Ne zgodi se dostikrat, da bi bil primoran opozarjati članstvo zaradi zakasnitve prijavnih kart in zaradi izgovorov, ki so s tem v zvezi, toda nekateri tajniki hočejo izbrabiti prijavnost. Kadar je preveč tega, pa postane več kot dovolj.

Prosimo, pomagajte mi nadaljevati z dobrim delom za vse in ne zahtevajte od mene za nobenega posameznika izjem in posebnih privilegijev.

Priporočam dalje, da kadar kak nov prosilec vložil prošnjo za pristop v organizacijo, da se skrbno preišče njegova prejšnja zgodovina. Pronajдите, če je prosilec že član katere druge organizacije, in če je, za koliko bolniške podpore je zavarovan. Te informacije so zelo potrebne, ker dajo glavnemu uradu idejo o visokosti zavarovalnine perspektivnega člana. Ako se hoče moč za bolniško podporo višje zavarovati, kot znaša njegova letna plača, kadar dela, ima mogoče kakšen vzrok za to. Zavarovalne družbe ne marajo zavarovati nikogar več kot za svoto, ki odgovarja 40% do 50% zaslužka dotičnika, kadar dela. Ako je prosilec na štrajku in se hoče zavarovati za dva ali tri dolarje dnevne bolniške podpore, se mora o tem naznati glavnemu uradu na listini, ki je preskrbljena v to svrhu. Vprašanja na teh listinah je treba odgovoriti v vseh slučajih. Zato so te listine tiskane in razdeljene tajnikom. Prosim, sodelujte z glavnim uradom tudi v tem oziru.

Bratski pozdravi!

Potop parnika.

Dne 25. oktobra proti večeru se je nekako 130 milj od brazilskega obrežja potopil italijanski potniški parnik Principessa Mafalda. Parnik je bil last družbe Navigazione Generale italiana v Genovi. Smatral se je za enega najboljših italijanskih potniških parnikov, ki so oskrbovali promet med Genovo in Brazilijo in Argentino. Parnik je zadel na podmorsko pečino in sledila je eksplozija kotlov. Radio-klici na pomoč so privabili parnike Formosa, Alhena, British Empire Star in Mosella, ki so rešili večino potnikov. Vsega skupaj se je nahajalo na ponesrečenem parniku okoli 1.600 oseb, in od teh se jih po zadnjih poročilih pogreša okoli 300. S parnikom sta se bajje potopila tudi kapitan Guli in radio operator. Potniki so bili največ italijanski izseljenci, ki so se nameravali naseliti v Braziliji in Argentini. Mogoče je, da je bil med njimi tudi kakšen naš rojak, ker je znano, da se Slovenci iz Julijske Krajine izseljujejo precej številno v Južno Ameriko.

VESTI IZ CLEVELANDA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

vega o razmerah v vipavski dolini in sploh v Julijski Krajini. Ob enem je uredniku osvežil spomin na prijazne rojake in divne kraje naše vedno zelena pacifične obali.

Praznovanje 80-letnice obstoja Slovenskega Sokola v Clevelandu se je v resnici sijajno završilo v nedeljo 30. oktobra. Opoldne so se sešli v spodnji dvorani Slovenskega Narodnega Doma člani Sokola in nekateri povabljeni gostje k skupnemu kosilu. Stregle so naše brhke Sokolice, ki so tudi okitile vse navzoče z nagelji; člani Sokola so dobili rudeče, gostje nečlani pa bele nagelje. Govorniški program je otvoril starosta Sokola, ki je navzoče kratko pozdravil, prečital brzojavno častitko newyorškega Jugoslovskega Sokola, nakar je izročil stoloravnateljstvo Mr. Josip Kalanu, dolgoletnemu in delavnemu sokolskemu delavcu. Ta je pozval k besedi več navzočih članov in gostov. Med prvimi je bil naš mestni poslovodja William R. Hopkins, ki se je zelo pohvalno izrazil o Slovencih, o Sokolih in še posebej o telovadbi, katera krepi telo. Govorili so še: Mr. Tisler, ustanovni član, ki je k slavnosti prihitel iz Detroita, dr. F. J. Kern, Jos. Mihaljevich in John L. Mihelich, naš slovenski koncilman. Zaključil je s krasnim, navdušenim govorom naš poznani pesnik Ivan Zorman.

Miss Irma Kalanova in Miss Jeanette Perdanova sta nam igrali nekaj lepih slovenskih in drugih melodij in Miss Perdanova je zelo ljubko in z občutkom zapela tisto Gregorčičevo o deklici, ki je hodila v cerkev gledat mladega cerkovnika, in še par drugih pesmic.

V avditoriju Slovenskega Narodnega Doma se je kmalu po drugi uri popoldne pričela telovadba vseh sokolskih oddelkov. Nastopili so Sokoli in Sokolice, deški in dekliški naraščaj in dorast. Vsi nastopi so bili zanimivi in izredno dobro izpeljani; dorast nam je pokazal še posebno gibčnost, Sokolice pa pravo gracijoznost, tako v prostih vajah kot pri vajah na orodju. Vsak nastop se gledalci ocenili s ploskanjem in neredkokdaj je bilo ploskanje naravnost burno. Posebej je vredno omeniti začetek, ko je godba zaigrala "Mlade vojake" in se je v dvorano pričela viti dolga vrsta Sokolov, tistih, ki so in tistih, ki bodo. Sokoli in Sokolice, naraščaj in dorast, vse se je zvrstilo v lepo formacijo na obširnem odru. Kot bi nam hoteli reči: pogledite nas, nad sto nas je, po večini smo rojeni v Ameriki, vendar smo Slovenci in Slovenke, Sokoli in Sokolice, in ponosni smo na to! Zavzeti smo zrlti to pestro skupino zdravih, moči in kipečega življenja, vse od nežne mladosti do polnega dekliškega in moškega razvoja. Zivahne slovenske melodije so se vptapljale v gronu ploskanja, in marsikaterga je nekaj neznanega stiskalo v grlu, in eden ali drugi si je z rutico brisal pot in jo pognil tudi preko oči... Ne bojmo se za usodo naših Narodnih Domov, naših podpornih organizacij in drugih naših ustanov, dokler imamo med nami skupine, ki znajo na ta način ohraniti mladino slovensko zavest in s tem ljubezen do vsega, kar je lepega in dobrega med nami.

Med posameznimi točkami telovadbe bilo je nekaj dobrih pevskih točk, po zaključeni telovadbi pa se je razvil ples. Zvečer se je v spodnji dvorani vršil svečan banket, katerega se je udeležilo nenavadno veliko število gostov. Na banketu je bil stoloravnatelj navdušen in božrtvovalni sokolski delavec Mr. Joseph Zele. Pri tej priliki smo zopet slišali marsikaj zanimivega o razvoju Sloven-

skega Sokola v Clevelandu in o pomenu Sokolstva za Slovanstvo in za našo mladino; govorili so člani, oziroma gostje: Tisler, Frank Černe, Rudolph Perdan, Vatro Grill in Louis F. Truger.

Sledil je ples v obeh dvoranah in prosta zabava, ki je bila res vredna tega imena. Kamorkoli si se ozrl, si videl jasne obraze in iskreče oči; povsod si slišal vesel smeh in zivahne prijateljske pogovore. Dostojno, a neprisljivo veselje do življenja je kipel vse na okrog, prav kot da je vse objel duh Sokolstva in Slovanstva in jih združil v eno samozavestno, v lepoto sveto verujočo, rajajočo družino. O postrežbi se more reči, da je bila izvrstna v vseh ozirih, zakar si pač delijo zaslu-go Sokolice, Sokoli in njih prijatelji.

Tako je bilo lepo in prijetno, da se ducat veseljakov ni zmejnili niti za "policijsko" uro, in je podaljšal zabavo kar na svojo roko. Neugnanici smo se kar brez vsega programa in dogovora vtaborili v nekem kotu, kjer je bilo takoj na vrsti petje in smeh in gledanje v "štirnco." Dotična "štirnca" je vsebovala "živo vodo," pridelano v naši "Beautiful Ohio," zato se razume, da je nismo samo gledali. Tajnik S. N. D. je hodil okoli nas kot maček okoli vrele kaše, poskušal grdo gledati in je brkone gojil pregrešne želje, da bi nas vrag pocitral. Končno smo ga vendar potolažili z obljubo, da bo enkrat stal v galeriji svetnikov-mučenikov in da bo morda še rdeče "namalan" v pratiki. Tako je mož vendar potrpeh, dokler se veseljaki niso blagovolili izmazati.

V nedeljo 6. novembra ob dveh popoldne se bo pričel izvajati koncert pevskega društva Eđinost v Slovenskem Narodnem Domu.

Mestni zastop clevelandski je sprejel resolucijo koncilmana Witt, ki obsoja znano Marshallovo postavo in priporoča volilcem, da glasujejo proti. Ugovarjala je samo koncilmanka Helen Green.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

ne bila divjlja butlegarska vojska, bi prirastek nedvomno znašal dva milijona.

V nekem starokrajsem listu sem čital, da pri mnogih divjih narodih smatrajo dvojčke za veliko nesrečo. No, tudi civilizirani narodi so v tem oziru še zelo poganski.

Registracija za predstoječe volitve je bila v Clevelandu zelo številna. Normalni ljudje sodijo, da je to dobro znamenje. Pesimisti pa gledajo tudi ta pojav od črne strani in pravijo, da pomeni strašanski padec za gotove kandidate in predloge.

Neki profesor je pronašel, da ima angleščina 468 izrazov, ki pomenijo ljubezen. Ni čuda, da se je tako težko priučiti angleškega jezika, ki ima toliko praznih in nesmiselnih izrazov.

Iz države New York prihaja poročilo, da je kokeš nekega farmerja izgleda jajce, ki je tehtalo štiri in pol unče in je merilo v obsegu štiri in pol palca. Ko so jajce odprli, našli so v istem drugo, popolnoma razvito jajce normalne velikosti.

O podobnih jajčih čudežih smo bili dozdaj navajeni slišati le iz držav Kansas in Missouri. Gornje poročilo morda pomeni, da je v državi New York moč odkipel in da vsebuje več kot pol procenta "kika."

Sosedno slavno uredništvo so te dni na novo papirali. Meni so obljubili nov pilček, hočem reči: nov stenski koledar, da se ne bi kisal. Kaj se hoče, sem

Jugoslovska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inakorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki

Predsednik: ANTON ZBANIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412—12th Ave., East Duluth, Minnesota.
Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: MOHOR MLADICH, 1334 W. 18th St., Chicago, Ill.
1. nadzornik: FRANK SKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb.
2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1013 Hartley Rd., Cleveland, O.
3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432—7th St., Calumet, Mich.
4. porotnik: FRANK KACAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotno uradno glasil:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišniške sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva JSK. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Nove društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

pač mlad po službenih letih in se moram z malim zadovoljiti.

Se devet dni je do Martinovega, ko bo promoviran naš prijatelj Grozdni Sok doktorjem vsega zdravilstva in še marsičesa drugega.

In še desetkrat bomo šli spat, predno gremo na veselico skupnih clevelandskih društev J. S. K. Jednote v Slovenski Dom v Collinwood. To bo na Martinovo soboto zvečer.

Kemal paša, predsednik in diktator Turčije, si domišlja, da je junak, ker je sedem dni skupaj govoril. Prava reč to. Marsikatero nežno in slabotno žensko bitje ga poseka za 99 procentov. A.J.T.

DRŽAVNE IN OBČINSKE VOLITVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

glasuje zanj. Na tak način ni volilec prisiljen, da bi glasoval za vse kandidate ene in iste stranke, marveč more izbrati izmed vseh strank, kakor mu je drago.

Najnovejši način glasovanja je oni potom volilnih strojev (voting-machines). Ti stroji ne le zaznamujejo, marveč tudi štejejo izbrane kandidate. New York in razna druga mesta so uvedla take volilne stroje.

Volilne zlorabe in podkupovanja ob splošnih volitvah so imele za posledico, da so mnoge države vzakonile postave proti volilni korupciji. Nepostavna raba glasovnice je kaznjivo dejanje. Večina držav zahteva, da morajo poedini kandidatje objaviti svoje volilne stroške. Nekateri države so še šle dalje in potom zakona omejile stroške volilnih agitacij. Na primer, v državi New Jersey ne smejo stroški vsakega kandidata za gubernorja ali federalnega senatorja presegati \$50,000, za kongresnika \$7,500, za člana državne legislature po pet centov za vsakega volilca. V državi Ohio ne sme kandidat za gubernorja petrositi več kot \$5,000 za svo volilno kampanjo itd.

Zakoni o omejevanju volilnih stroškov so postali potrebni. Treba je pomisliti, da vsa burna volilna kampanja za izvolitev Abrahama Lincolnja je stala približno \$100,000, dočim danes strošek petih milijonov pri predsedniških volitvah ne vzbuja nikakega začudenja.

F.L.I.S.

MARSHALLOVA POSTAVA IN DRUGO

(Nadaljevanje iz 1. strani)

pred imenom kandidata, za katerega najbolj želi, da bi bil izvoljen. Pred imenom kandida-

ta, ki je po njegovem mnenju drugi najboljši, napravi številko 2, in tako naprej.

Nova Doba mora biti glasilo pravil v političnih in verskih zadevah nepristranska. Ne poroča čitateljem, da volijo Marshallovo postavo, niti glasujejo proti. Pomen postave je kratko raztolmačen, vendar pa naj glasujejo po svoji prepričanju. Med vestimi Clevelanda so tudi navedeni štirje slovenski kandidati mestno zbornico, s kratkim som istih. Izbira naj med njimi vsak sam.

Glasom člana II., točke ustave in pravil je namen A. J. K. Jednote "zedinjevati in etično izobrazevati članstvo v smislu naprednih principov, med njimi gojiti ljubezen slovenskih narodov, posebnost do naše nove domovine — Amerike."

V državi Ohio in posebnost Clevelandu je mnogo članov S. K. Jednote in med njimi lepo število državljanov. Kljubito deželo, se bo kot volilni poslužil svojih državljanov pravic na način, ki se niti zdi najprimernejši, in kdor čuti Slovana, bo znal oceniti vrednost slovenskih ali slovenskih zastopnikov v javnih zadevah.

REJA ZAJCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

že z osmimi meseci godna pleme in navadno skoti po šestkrat na leto po štiri ali več mladičev. Zajce za začetek "čje farne" ni težko dobiti, če farne preveč oskrbe, prevelikega prostora. Zajčje kože pa je odprta možnost zveznega poljedelarskega departamenta so zajčje ustanovili svojo centralo v New Yorku. To je nekakšna kotlona, potom katere zajčje iz vseh delov dežele lahko svidijo na trg kože v velikih količinah in razdeljene po velikosti in kakovosti. Centrala pa je ma kože tudi v malih činah.

Davni naši predniki so odvisni od lova. Z mesom te divjačine so se hranili, kožuovina jih je branila mrazom. Danes človeštvo od prehrano ni odvisno od divjačine, kajti potrebno nam daje živina, katero je nekdo vdomačil. Napredek zacije, ki je skoro iztrebil zverine, moral je končno preskrbeti za kožuovino, to zahteva moda. In kožuovino "krvoločnih divjih ptic" bomo v bodoče večinoma dobivali od pohlevnega domačega zajčka.

DOPISI.

Chicago, Ill.

Društvo Jugoslovan, št. 104

J. S. K. Jednote je sklenilo na svoji zadnji seji, da povabi vse svoje člane k prihodnji redni seji, ki se bo vršila dne 5. novembra v navadnih prostorih. Razmotrivalo se bo glede skupne veselice chicaških društev, ki spadajo k J. S. K. Jednoti.

Naš letošnji piknik in veselica sta bila prav dobro obiskana, večje udeležbe si skoro misliti ne moremo. Upam, da bo tudi za naprej vsak član in vsaka članica, ako bo le mogoče, obiskala vse društvene prireditve. K zaključku letošnje sezone je društvo sv. Martina, št. 14 J. S. K. Jednote sklenilo, da priredi še eno veselico, katera se bo vršila dne 5. novembra v dvorani društva Domovina na Mulberry cesti. Pričetek točno ob sedmih zvečer.

Ker bo ta prireditev našega društva zadnja za letošnje leto in tako rekoč ne bomo imeli prilike, da se skupaj razveselimo do prihodnje spomladi, pričakujemo od strani članstva kar največje udeležbe.

Tem potom uljudno vabimo tudi vsa druga društva kakor tudi posameznike iz Barberton in okolice, da se te naše prireditve v kolikor mogoče velikem številu udeležijo. Pridite, la pokusite letošnji kalifornijski pridelek in pristne kranjske klobase s kislim zeljem; in še več drugih dobrot bo preskrbel odbor. Upam, da ne bo nobenemu žal, če se udeležijo.

Joseph Hiti, tajnik.

Export, Pa.

Društvo Studenc pod

št. 138, J. S. K. Jednote naznanjam, da je naše društvo na svoji seji dne 9. oktobra sklenilo, da priredi veselico, ki se bo vršila dne 13. novembra v dvorani društva Domovina na Mulberry cesti. Pričetek točno ob sedmih zvečer. Vabimo tudi vsa druga društva kakor tudi posameznike iz Barberton in okolice, da se te naše prireditve v kolikor mogoče velikem številu udeležijo. Pridite, la pokusite letošnji kalifornijski pridelek in pristne kranjske klobase s kislim zeljem; in še več drugih dobrot bo preskrbel odbor. Upam, da ne bo nobenemu žal, če se udeležijo.

Joseph Hiti, tajnik.

Butte, Mont.

Člane društva sv. Martina, št. 105 J. S. K. Jednote vabim, da se polnoštevilno udeležijo zabave, katero priredi društvo na večer 13. novembra. Ob enem so vabljeni tudi ostali tukajšnji Slovenci in Slovenke, da nas na tej pesni veselici posetijo.

Veselica bo kot nekaka šest-najstletnica društvenega obstoja in čisti dobiček iste gre v društveno blagajno. Igral nam bo dober orkester in za vsestransko postrežbo in red pri zabavi bo skrbel pripravljani odbor.

Torej rojaki, člani in nečlani, pridite v Slovenian-American Hall v East Butte na večer 13. novembra in se zabavajte z nami! Na svidenje!

John Deslich,

predsednik društva št. 105 J. S. K. Jednote.

Euclid, O.

VABILO NA VINSKO TRGATTEV. — V nedeljo 6. novembra priredi naše društvo Napredek, št. 132 J. S. K. Jednote svojo prvo vinsko trgatve. Z zabavo se bo vršila v Slovenskem društvenem domu v Euclid in se bo pričela ob dveh popoldne. Sobratji in sestre, kakor tudi ostali Slovenci in Slovenke iz sosesčine so vljudno vabljeni, da se udeležijo naše prireditve.

Za društvo Napredek, št. 132

J. S. K. Jednote:

Frank Bajt, tajnik.

RAZPRAVE O INICIATIVI

Indianapolis, Ind.

Ker smo vsi člani J. S. K. J. tudi solastniki Nove Dobe, dovolite tudi meni nekoliko prostora v našem glasilu, da poddam nekoliko preudarkov skupnemu članstvu v razsodbo. Kot delegat društva sv. Jožefa, št. 45 J. S. K. Jednote na zadnji konvenciji v Lorainu, Ohio, si štejem v dolžnost spregovoriti par besed glede prihodnje konvencije. Razmotrivalo se je, da bi bilo najbolje, ako bi se prihodnja konvencija vršila kje v sredini držav, ker na ta način bi bili manjši stroški za Jednote in krajevna društva. Ko se je odločilo mesto Indianapolis za prihodnjo konvencijo, že takrat smo bili mnenja, da si Jednote prihrani nad \$4,000, kajti ako bi vsi delegati in delegatkinje iz vzhodnih držav potovali kam v oddaljene države, oziroma v Ely, Minn., bili bi stroški za vožnjo veliko večji, kakor pa sem v Indianapolis, Ind.

Od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 v Ely, Minn., se sploh delegati niso hoteli potegovati za konvencijo, sedaj so se pa kar naenkrat zglasili s predlogom za premetitev iste. Predno se odobri premetitev konvencije, naj si cenjeni sobratje in sestre J. S. K. Jednote dobro premislijo za kar se bodo odločili. Jaz si strinjam s predlogom sobrata Johna Pezdireca, člana društva št. 61, J. S. K. Jednote priobčenem v Novi Dobi, št. 41. Če si predstavimo državi Pennsylvania in Ohio, štejeta skupno 57 društev, kar je skoraj gotovo, da bodo ta društva poslala do 50 delegatov, brez glavnih uradnikov, ki so med njimi. Vožnja bi stala iz Clevelanda do Indianapolis \$10.23, in ena dnevna \$8, skupaj \$18.23, ter nazaj zopet toliko, kar znaša skupno \$36.46. Pa vzemimo na primer, da potuje iz Clevelanda v Ely, Minn., stane vožnja \$35 in tri dnevne po \$8 je \$24, torej skupaj v eno stran za enega delegata \$59 in ravno toliko nazaj, torej znaša \$118. Torej je razlika za enega delegata iz Clevelanda do Minnesote za vožnjo in dnevnice \$81,54 več kot pa če se držimo sklepa zadnje konvencije.

Mogoče bo kateri rekel, saj pa delegatom in glavnim odbornikom iz Minnesote ne bo treba plačati vožnje v Indianapolis, Ind. To je res, če pa pogledamo zadevo bolj natančno, pa pridemo do zaključka, da je več društev v sredini držav, ki bi povprečno manj plačala do Indianapolis kot do Ely, Minn.

nesota. Torej, ako se bo prihodnja konvencija vršila v Ely, Minn., bodo stroški znašali od \$8,000 do \$10,000 več, kakor pa če se vrši v Indianapolis, Ind. Torej cenjeni sobratje in sestre, apeliram na vas, predno boste odločili, bodite premišljeni.

Od raznih strani se nam očita, da nimamo potrebnih prostorov, oziroma dvoran za konvencijo. Ravno kar smo dokončali veliko stavbo, ki se odlikuje daleč na okoli in stane \$80,000 in prostora je v dvorani za 2,000 ljudi, in stoji v sredini slovenske naselbine. Ni se treba bati nobenih neprilik od strani tukajšnjih Amerikancev.

Sobratjski pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. Jednote!
Josip Gačnik.

Barberton, O.

Društvo sv. Martina, št. 44, J. S. K. Jednote je na svoji zadnji redni seji dne 23. oktobra razpravljalo o iniciativnem predlogu društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 J. S. K. Jednote. Po dolgi debati je bilo sklenjeno, da naše društvo ne podpira omenjenega predloga. Razlogov za to je več, največji od teh je brezposelnost, katera se opaža v vedno večji meri. Ne samo pri nas v Barbertonu, ampak tudi po drugih naselbinah se ta predlog odklanja iz istega vzroka. Ako bi se konvencija vršila v Ely, Minn., bi stalo Jednote precejšno svoto več denarja, kakor če se vrši v Indianapolis, Ind. To pomeni, da bi bila še večja naklada in to bi bil zopetni udarec na Jednote, katerega se pa dajmo, če je le mogoče izogniti. Iz tega razloga je društvo sv. Martina, št. 44 za to, da se vpošteva sklep zadnje redne konvencije J. S. K. Jednote.

Joseph Hiti, tajnik.

Euclid, O.

Naznanjam, da društvo Napredek, št. 132 J. S. K. Jednote podpira iniciativno društva št. 1, J. S. K. Jednote, da se prihodnja konvencija vrši v Minnesoti, kar bo velikega agitacijskega pomena za rast organizacije.

Z bratskim pozdravom

Frank Bajt, tajnik.

JOLIETSKES VESTI

Število avtomobilskih nesreč zelo narašča. Lansko leto se je v celem pripetilo 209 avtomobilskih nesreč, letos pa je bilo na ta način poškodovanih že 325 oseb v prvih osmih mesecih. Lansko leto je na posledicah avtomobilskih poškodb pomrlo 42 oseb tekom celega leta, letos pa je isto število oseb smrtno ponesrečilo že v osmih mesecih.

V auditoriju tukajšnje višje

šole bo dne 7. novembra igrala "United States Navy band," ki spada med najbolj sloveče godbe te dežele. Godba je na svoji tretji letni turi in bo obiskala 56 mest.

Dveletna Lilian Dishler, hčerka Mr. in Mrs. Isadore Dishler, na 603 Elwood St., je dne 22. oktobra padla v posodo vroče vode in dobila take opekline, da je drugi dan v bolnišnici umrla.

Šestdesetletni Joseph Petrošek, penzioniran uslužbenec Swift Co. je smrtno ponesrečil na lovu dne 23. aprila. Baško je hotel ustreliti nekega ptiča na bregu Des Plaines reke, se je zapletel v zveženj starih žic, padel in vrge puško od sebe. Puška se je na kamenu sprožila in Petrošek je dobil strel v prsa. Nesrečo je videla njegova sinaha skozi okno domače hiše, a predno je dospela do mesta nezgode, je bil mož že mrtev.

Za parolo je prošil 77-letni John Dunn, ki služi že tretji termin v tukajšnji jetnišnici. Vsega skupaj je mož presedel nad trideset let v različnih zapori, in pravi, da bi rad vsaj umrl na prostem. Bil je v zapori držav Wisconsin, Minnesota, Nebraska, Maryland, Ohio, Kentucky in Illinois. V svojih mlajših letih je tuintam razstrelil kakšno blagajno, pozneje pa je vdiral v stanovanje in kradel obleko in zlatino. Njegov plen baje v nobenem slučaju ni znašal tisoč dolarjev vrednosti. Jetnišnico v Jolietu pohvali, da je ena najboljših v deželi.

Komisar Jensen naznanja, da se v kratkem snide odbor za parole in ba zasljal prošnje 500 kaznjencev. V ječah primanjkuje prostora, zato bo omenjeni odbor po možnosti paroliral jetnike z manjšimi kaznimi. Tudi bo s tem državi prihranjena precej denarja, kajti vzdrževanje vsakega kaznjence stane državo 300 dolarjev letno.

John D. Walker, državni ravnatelj jetnišnice je povedal jetniškimi uslužbencem, da ne smejo organizirati unije ali kluba za doseg osemurnega delavnika. Dejal je, da država nima dovolj denarja, da bi najela večje število jetniških uslužbencev in jim dovolila osemurni delavnik. Ti uslužbenci delajo večinoma po dvanajst ur dnevno.

Poročevalec "Jolietskih vesti" ponovno opozarja tamkajšne rojake na "Card Party" 22. novembra v Slovenian dvorani. Kazino, šestinšestdeset in druge navadne igre tisti dan ne bodo na programu, ampak vse nekaj boljšega. Baje se celo podarjeni puran teško čaka tistega dne, ker bo tisto njegovo

va zadnja zabava pred Zahvalnim dnevom. Na Zahvalni dan se bodo pa v neki hiši zabavali na njegov račun in v kožo. Kje, tisto se pa ne ve. Vsak, kdor kupi vstopnico za "Card Party" imel bo priliko dobiti tega velikega ptiča, če bo srečen, in sicer na 22. novembra, ki bo v Jolietu "naš dan," kakor se izražajo "fantje" društva št. 66 J. S. K. Jednote.

NAZNANILO IN ZAHVALA
Z žalostnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je neizprosna smrt prerzala nit življenja moji soprogi

Antoniji Slanovič

(roj. Jerovšek)

Umrla je po dolgi, mučni boleznini dne 14. oktobra, 1927 in pogreb se je vršil civilno dne 16. oktobra na Oak Springs pokopališče v Canonsburgu, Pa. Pokojnica je bila članica društva Bratska Sloga, št. 149 J. S. K. Jednote, katero ji je poklonilo krasen venec v zadnji pozdrav. Iskrena hvala članicam in članom, ki so jo obiskali na mrtvaškem odru in vsem, ki so jo spremeli k zadnjemu počitku s svojimi avtomobili. Lepa hvala za krasne vence in cvetlice, katere ste položili na krsto pokojnice v blag spomin. Posebno se zahvaljujem mojemu bratu Alojziju in njegovi soprogi za krasni podarjeni venec in drugo naklonjenost. Nadalje lepa hvala pevskemu zboru "Hilirija," ki je zapelo v zadnji pozdrav pokojnici.

Ti pa, draga soproga, počivaj

v miru in lahka Ti bodi ameriška zemlja!

Zalujoči soprog: Anton Slanovič.

Strabane, Pa., dne 25. oktobra, 1927.

ZAHVALA

Tem potom se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo nam sožalje o priliki smrti ljubljene soproga, oziroma sina in očeta

Joseph A. Virant-a.

Posebno se zahvaljujem č. gg. duhovnikom: Rev. John Kraker, Rev. Novak, Rev. J. S. Welsh in Rev. Cutter, ki so se udeležili pogreba in nas tolažili. Ob enem se zahvaljujem American Legion, Fraternal Order of Eagles in društvu sv. Alojzija, št. 6 J. S. K. Jednote za darovane vence in udeležbo pri pogrebu. Iskreno se dalje zahvaljujem vsem ostalim, ki so darovali vence ali prispevali za zadušnice, dalje vsem, ki so dali na razpolago svoje avtomobile in ki so se udeležili pogreba. Posebej še srčna hvala društvu sv. Alojzija, št. 6 J. S. K. Jednote in J. S. K. Jednoti za točno izplačano bolniško pod-

poro in smrtnino. Iskrena hvala vsem, ki so nas tolažili v dneh žalosti.

Mrs. Helen Virant, soproga; Thomas Virant, sin; Gertrude Virant, mati; bratje in sestre. Lorain, O., 24. oktobra, 1927.

ISČEJO SE SLOVENC!

Debevc Albert iz Vrhpolja, Slovenija, živel v Clevelandu, O.; Zagar Franc iz Nove Laze, živel v Brooklynu, N. Y.; Jakob Tomažič iz Stare Vasi, Slovenija, živel v Illinoisu; Sinkovec Ivan iz Zagrada pri Novem mestu, Slovenija; Belšak Vincenc iz Slovenije, živel v Havani, N. D.; Franc Tolar iz Slovenije, živel v Alegheny, Pa. Kdor bi o teh ljudeh kaj vedel, je naprosen, da to naznani Izseljeniškem poslancu (Commissioner of Emigration), 1819 Broadway, N. Y.

IZ NAŠIH KRAJEV

ONSTRAN MORJA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

V splitsko pristanišče je nedavno prispel angleški parobrod "Arcadia," na katerem se nahaja 250 angleških izletnikov, ki so došli iz Messine ter obiskali razen Splita tudi Dubrovnik in Boko Kotorsko, odkoder se preko Krfa in Alžira vrnejo v Anglijo. Zanimivo je, da razen Messine "Arcadia" ni pristala v nobeni italijanski luki.

Gospod Podrenik je nastopil

službo občinskega tajnika v

Hrastniku. S tajništvom v

Hrastniku se hoče olajšati uradno

občevanje z občinskim uradom

v Trbovljah.

Tržaškemu fašističnemu listu

"Popolo di Trieste" je uvoz in

razpečevanje v Jugoslavijo za-

branjeno. List že dalj časa

uprav strupeno napada Jugoslavijo

ter je v nekem svojem

uvodniku meseca avgusta žalil

celo kralja. Vsem slovenskim

listom je uvoz v Italijo prepove-

dan, a italijanski listi se ne-

ovirano razpečavajo v Jugoslaviji.

Zob za zob!

Slovenski delavci, delavke in

uradniki v Beogradu so ustanovi-

lili kulturno in prosvetno dru-

štvo "Cankar" z namenom, da

vpostavljuje med tamkajšnjim

delavskim življenjem zvezo in raz-

vijejo potrebno družabno živ-

ljenje. Pod okriljem tega dru-

štva bodo prirejali sestanke,

predavanja, družabne večere,

koncerte in zabave ter gojili

petje, glasbo in dramatiko. Dru-

štvo bo imelo tudi svojo čital-

nico in knjižnico.

V nedeljo popoldne 6. novem-

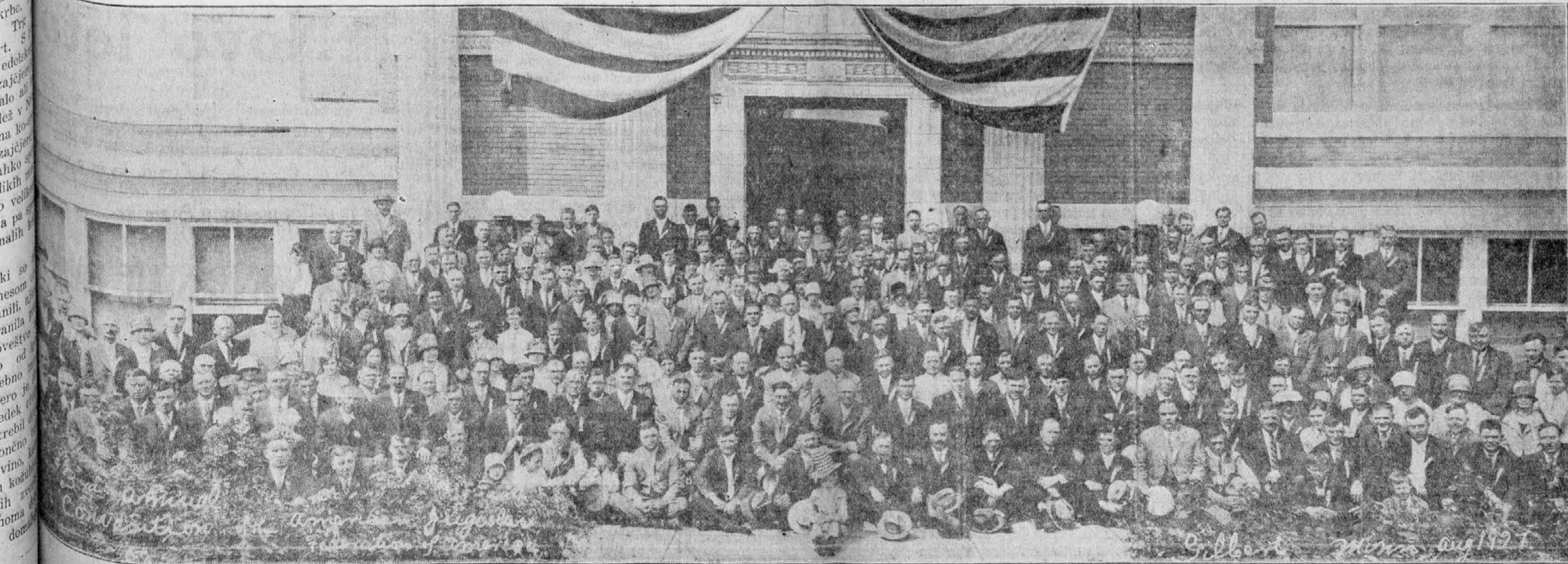
bra vabi rojake iz sosesčine vins-

ka trgatve društva Napredek,

št. 132 JSKJ v Slovenskem dru-

štvenem domu v Euclidu, O.

KONVENCIJA AMERIŠKE-JUGOSLOVANSKE ZVEZE V MINNESOTI, KI SE JE VRŠILA 21. AVGUSTA 1927 V GILBERTU, MINN.

L. N. TOLSTOJ

HADŽI-MURAT

Poslovenil Vladimir Levstik

KONEC

Starec je odgovoril, da jih je. Videl je šest konjenikov, ki so krožili po riževem polju in so nazadnje zajahali v grmovje, kjer je on pobiral drva. Karganov je vzel starca s seboj in se je vrnil na tisti kraj; pogled na skopčane konje ga je uveril, da je Hadži-Murat tam. Že po noči je obkolil grmovje in jel nato čakati jutra, da bi dobil Hadžija-Murata živega ali mrtvega v svojo oblast.

Ko je Hadži-Murat uvidel, da je obkoljen, se je sklenil zakopati v starem jarku sredi grmovja in odbijati preganjalce, dokler mu ne zmanjka streljiva in moči. Povedal je tovarišem svoj namen ter jim velel napraviti ob jarku zaslon. Nukerji so takoj začeli sekati veje in kopati s kinžali zemljo za nasip. Hadži-Murat je delal z njimi.

Kakor hitro se je zavitavo, je prihajal opolčenski stotnik bliže h grmovju in kriknil:

"Ej, Hadži-Murat, predaj se! Mnogo nas je, a vas je malo."

Namestu odgovora se je vzdignil iz jarka oblak dima; počila je puška in kroglja je zadela opolčenčevega konja, ki se je zgrudil pod njim in jel poginjati. Tik nato so zatresketale puške opolčenčev, ki so stali na parobku grmovja; njihove krogle so žvižgale in brečce klestile listje in vejičje ter udarjale v zaslon, ne da bi pogodile koga izmed mož, ki so ždeli za njim. Ranjen je bil samo Hamzalov konj, ki se je oddaljil od svojih tovarišev. Kroglja ga je zadela v glavo. Vendar pa konj ni pal; raztrgal je povezko, zdiral, lomeč grmovje, k ostalim konjem in se pritisnil k njim, oblijava mlado travo s krvjo. Hadži-Murat in njegovi ljudje so streljali samo tedaj, kadar se je hotel kdo izmed opolčenčev približati, in so le redko zgrešili cilj. Trije opolčenci so bili že ranjeni; ostali se ne le niso upali navaliti na Hadžija-Murata in njegove ljudi, ampak še umikali so se, čedalje bolj, in streljali samo od daleč, na slepo srečo.

To je trajalo delj nego uro. Solnce se je dvignilo do polovice dreves in Hadži-Murat je že mislil, da bi sedli na konje in se poizkusili prebiti do reke; tedaj pa se je začelo vpitje novega velikega odreda, ki je prihajal opolčenčev na pomoč. Bil je Hadži-Aga iz Mehtulinska s svojimi ljudmi. Hadži-Aga je bil nekada kunak Hadžija-Murata in je živel z njim v gorah, potem pa je prestopil k Rusom. Z njim je bil tudi Ahmet-Kan, sin sovražnika Hadžija-Murata. Kakor Karganov je tudi Hadži-Aga najprej kriknil Hadžiju-Muratu, naj se preda, toda Hadži-Murat je, kakor prvič, tudi zdaj odgovoril s strelom.

"Na sablje, dečki!" je kriknil Hadži-Aga, izdriši svojo; in stoterno je odjeknil vrisk ljudi, ki so navali na grmovje.

Opolčenci so vdrlji v grmovje, toda izza nasipa je počilo več strelav zaporedoma. Trije so pali; napadalci so se ustavili na parobku ter jeli iznova streljati. Streljali so in se pri tem polagoma bližali zaslonu, skakaje od grma do grma. Nekateri so prodirali uspešno, drugi so padali od kroglj Hadžija-Murata in njegovih ljudi. Hadži-Murat ni zgrešil nobenkrat; tudi Hamzalov je ustrelil le redko zama, in kadar je videl, da je njegova kroglja zadela, je vselej radostno zavrisnil. Kurban je sedel na robu jarka in pel: "La ilah il Alah!" ter streljal brez naglice, dasi je zadel le malokdaj. Eldar je ves trepetal od nestrpnosti, da bi naskočil sovražnike s kinžalom; streljal je pogosto, a tja v en dan, oziraje se neprestano na Hadžija-Murata in vstajaje izza nasipa. Kosmati Hanefi je z zavihanima rokavi tudi opravljal posel sluge. Basal je puške, ki sta mu jih podajala Hadži-Murat in Kurban, skrbno zabijaje krogle, zavite v oljnatih cunjicah, z železno šibiko in zasipaje ponve s svežim smodnikom iz prahovnice. Kan-Mahoma pa ni sedel v zakupu kakor ostali, marveč je tekal iz jarka h konjem, zavračaje jih na varnejši kraj; pri tem je neprestano vriskal in streljal brez opore iz proste roke. Njega so ranili prvega. Kroglja ga je zadela v vrat in sedel je nazaj, pljuvaje kri in preklinjaje. Nato je bil ranjen Hadži-Murat. Kroglja mu je prebila ramo. Hadži-Murat si je iztrgal iz bešmeta kosmič vate, zateknil rano in streljal dalje.

"Naskočimo jih s sabljami," je rekel Eldar že v tretje. In vstal je izza nasipa, pripravljen planiti na sovražnike; a že ga je usekala kroglja, da je omahnil znak in pal Hadžiju-Muratu na nogo. Hadži-Murat ga je pogledal. Njegove lepe jarčje oči so nepremično in resnobno zrlje v Hadžija-Murata. Usta z otroško izbočeno vrhnjo ustnico so drgetala, ne da bi se odprla. Hadži-Murat je oprostil nogo izpod njega in meril dalje. Hanefi se je nagnil k ubitemu Eldarju in jel pobirati neiztreljene naboje iz njegove čerkeske. Kurban je med tem neprestano pel ter počasi basal in meril.

Sovražniki so se pomikali vse bliže in bliže, zaganjaje se z vrščem in bojnim vpitjem od grma do grma. Nova kroglja je zadela Hadžija-Murata v levi bok. Legel je v jarek, iztrgal iz bešmeta drugi kosček vate in spet zamašil rano. Rana v boku je bila smrtna in čutil je, da umira. Spomini in obrazi so se z neobičajno hitrostjo vrstili v njegovi domišljiji. Zdaj je videl pred seboj silnega Abununcala-Kana, kako se je vrgel s kinžalom v roki na sovraga, pridržujoč z levico odsekan, viseče lice; zdaj je videl slabotnega, brezkrvnega starca Voroncova z njegovim lokavim, belim obrazom in slišal njegov mehki glas; zdaj je videl sina Jusufa, zdaj ženo Soflat, zdaj blede obraz sovrage Šamila z ruso brado in mežičimi očmi.

In vsi ti spomini so leteli mimo njegove domišljije in niso zbuvali v njem nikakega čustva, ne pomilovanja ne mržnje ne kakršnekolj želje. Vse to se je zdelo tako ničevno v primeri s tistim, kar se je začinjalo — da, kar se je že začelo zanj. Med tem pa je njegovo silno telo nadaljevalo prejšnje početje. Zbral je poslednje moči, vzdignil se izza okopa, ustrelil s samokresom na človeka, ki je tekal proti njemu, in ga zadel. Človek je pal. Nato je docela zlezal iz jarka; težko šepaje je krenil s kinžalom v roki naravnost proti sovražnikom. Počilo je nekaj strelav; Hadži-Murat se je opotekel in pal. Več opolčenčev je z zmagovalnim vriskom planilo k ležečemu telesu. A tisto, kar se je zdelo njim mrtvo truplo, se je zdajci zgenilo. Najprej se je vzdignila krvava, obrta glava brez kučme, nato se je pobral trup in se ujel za drevo; vzravnal se je ves. Tako strašno ga je

bilo pogledati, da so se ustavili vsi, ki so že tekli proti njemu. Zdajci pa je vzdrgetal, omahnil proč od drevesa, pal po dolgem na obraz kakor izpodkošen osat in obležal nepremično.

Ni se genil, a čutil je še. Ko ga je Hadži-Aga, ki je prvi pritekkel k njemu, udaril s svojim velikim kinžalom po glavi, se mu je zdelo, da ga tolče nekdo s kladivom, in neumevno mu je bilo, kdo dela to in zakaj. To je bila poslednja zavest njegove zveze s telesom. Po tem ni čutil ničesar več in sovražniki so teptali in klali tisto, kar ni imelo več ničesar skupnega z njim. Hadži-Aga je stopil trupu na hrbet, odsekal mu glavo z dvema udarcema in jo previdno odvalil z nogo, da si ne bi okrvavil obute. Živordeča kri je pljusnila iz vratnih žil in črna iz glave ter obliła travo.

In Karganov, Hadži-Aga, Ahmet-Kan in vsi opolčenci so se zbrali nad trupli Hadžija-Murata in njegovih ljudi (Hanefija, Kurban in Hamzala so zvezali) kakor lovci nad ubito zverjo; v smodnikovem dimu so stali med grmovjem in se veselo razgovarjali, poslavljaje svojo zmago.

Šlavci, ki so med streljanjem umolknil, so spet zažvrgoleli, naprej eden blizu in za njim ostali na daljšem koncu grmovja.

Evo, te smrti me je spomnil povoženi osat sredi zoranih njiv. 1896—1898; 1901—1904.

Jaroslav Hašek:

Dobri vojak Švejk med svetovno vojno.

(Življenje in Svet).

(Nadaljevanje)

Na Vaclavskem trgu se je zbralo okoli Švejka več sto glav, a na vogalu Krakovske ulice so ljudje pretepli nekega burša, ki je zavpil nasproti Švejkju:

"Heil! Nieder mit den Serben!"

Na vogalu Vodičkove ulice je prišla nasproti policija na konjih in množico razkropila.

Ko je Švejk pokazal revirnemu nadzorniku črno na belem, da mora biti danes pred naborno komisijo, je bil glavlar policije na konjih malec razočaran, a je velel, da naj spremljata Švejka k naboru dva politajca na konjih, češ, tako ne bo nepotrebnega zbiranja ljudi.

O tem nenavadnem dogodku so prinesle "Praške Uradne Novine" sledečo notico:

"Patriotičen pohabljenc. Včeraj dopoldne so videli pasantje na glavnih praških ulicah prizor, ki nas zgornovo prepričuje, da v tem velikem in resnem trenutku lahko dajejo tudi sinovi našega naroda blesteče vzglede zvestobe in udanosti prestolu starega vladarja. Zdi se nam, da so se vrnili časi starih Grkov in Rimljanov, ko se je dal Mucius Scaevola v vneto roko odpeljati na vojno. Naša najsvetejša čustva je včeraj krasno manifestiral pohabljenec na berglah, ki ga je stara mamica peljala v bolniškem vozu. Ta sin češkega naroda se je dal prostovoljno, ne meneč se za svojo bolezen, odpeljati na vojno, da žrtvuje svoje življenje in imetje za cesarja in domovino. In če so imeli njegovi vzklidki: "Na Beograd" po praških ulicah tako živahen odziv, je to samo dokaz vzorne ljubezni, ki jo kažejo Pražani nasproti domovini in cesarski hiši."

V enakem smislu je pisal tudi "Prager Tageblatt", ki je končal svoje poročilo z opazko, da je pohabljenec - prostovoljec spremljala množica Nemcev, ki so ga s svojimi telesi branili pred linčanjem čeških agentov znane antante.

"Boheme" je priobčila to poročilo z željo, da bi bil pohabljenec-prostovoljec primerno nagrajen in je pristavila, da uprava lista zbira prispevke za tega neznanega junaka.

Po mnenju navedenih treh listov ni tedaj mogla češka dežela poslati cesarju na pomoč bolj navdušenega državljanja. Toda gospodje pri naborni komisiji so imeli drugačno mnenje.

Zlasti višji vojaški zdravnik Bautze. Bil je neizprosno mož, ki je videl v vsaki reči poizkus, da se kdo s prevaro reši vojne fronte, krogel in šrapnelov.

Znan je njegov izrek: "Das ganze tschechische Volk ist eine Simulantenbande."

V teku desetih dni svojega delovanja je odkril izmed enajst tisoč civilistov deset tisoč devetsto deventindevetdeset simulantov.

Tudi tega moža bi bil sigurno uvrstil v simulantsko legijo, če ne bi imel sreče, da ga je prav v trenutku, ko je bil Bautze zavpil nad njim "Kehrt euch!" udarila kap.

"Odnosite simulanta!" je rekel Bautze, ko je dognal, da je mož mrtev.

In zdaj je stal pred njim v popolni nagoti dobri vojak Švejk in si sramežljivo skrival nagoto z berglami, ki se je nanje opiral.

"Das ist wirklich ein besonderer Feigenblatt," je rekel Bautze, "takih smokvinih listov pa v paradizu niso poznali."

"Superarbitriran kot bebec," je omenil narednik, pregledujoč vojaške listine.

"Ali imate še kaj?" je vprašal Bautze.

"Ponižno javljam, da sem revmatik, vendar pa bom služil cesarju, dokler mi ne raztr-

gajo života na koščke," je rekel Švejk skromno. "Sicer pa imam otečena kolena."

Bautze je z groznim pogledom premeril dobrega vojaka Švejka in zavpil: Sie sind ein Simulant," nato se je obrnil k naredniku in ukazal z ledenim mirom: "Den Kerl sogleich

Lepe tiskovine

za vaša društva, za trgovce, posameznike, za vsakovrstne prireditve dobite vselej

po nizkih cenah

v prvi slovenski unijski tiskarni v Zjed. državah, kjer dobite ob vsakem času zanesljivo in

točno postrežbo

Se priporočam društvom, rojakom, trgovcem za vse prilike. Prevzamemo največja kot najmanjša dela.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene.

Imam na zalogi tudi kovčke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ
323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y.
Edini zastopnik in založnik LUBASOVH HARMONIK v Zdrženih Državah

Za božične praznike Skupno potovanje

v stari kraj za božič priredi naša banka 10. DECEMBRA na najmodernejšem in najhitrejšem francoskem parniku ILE DE FRANCE. Potnike tega potovanja bo spremljal prav do Ljubljane naš dolgoletni in izkušeni g. Avgust Kolander, ki bo skrbel za vse mogoče udobnosti na ceči poti.

Nudi se torej vsakemu rojaku najugodnejša prilika. Prijavite se čim prej in nam pišite po nadaljna pojasnila.

POŠILJANJE DENARJA
Oni rojaki, ki ne bodo šli v stari kraj, se bodo spomnili svojcev v starem kraju za božič z denarnim darom, kakor je to stara ameriška navada. Pošiljatelj denarja naj ne pozabijo, da naša banka zanesljivo in hitro izplačuje denarne pošiljke v starem kraju potom lastnih zvez.

DALJE NE POZABITE
1. da mi prodajamo šifkarte tudi za vse druge linije in parnike, in da lahko odputujete "skozi nas," katerikoli teden hočete,

2. da naša banka sprejema denarne vloge na bančne knjižice ter jih obrestuje po 4%,

3. da dobavljamo denar iz starega kraja,

4. da posredujemo pri dobavi oseb iz starega kraja ter izdelujemo tozadevne listine,

5. da izdelujemo pooblastila izjave, prošnje in druge notarske listine.

SLOVENSKA BANKA
ZAKRAJSEK & CESARK
455 W. 42ND STREET
NEW YORK, N. Y.

einsperren."

Dva vojaka sta z nasajenimi bajoneti odvedla Švejka v vojaški zapor.

Švejk je šel po berglah in z grozo opazoval, da začinja njegov revmatizem izginjati.

Gospa Millerjeva, ki je čakala zgoraj na mostu z vozičkom, je opazila Švejka med bajoneti in bridko zajokala.

In tako je šel dobri vojak Švejk skromno in udano v spremstvu oboroženih državnih

čuvarjev.

Bajoneti so se bliskali v zrak, ko se je Švejk na Maljani pred spomenikom Radetzkemu obrnil in vzklilni množici ga je spremljala:

"Na Belgrad! Na Belgrad!"

(Dalje prihodnjik.)

Najnovejši pralni stroj - WOODROW.

Pralni stroj "WOODROW" pere že deset let in je še vedno v dobrem stanju. To se lahko dokáže tukaj na Ely.

Najhitreje, najvarneje pranje na svetu.

Dvakrat hitreje deluje voda kakor pri navadnih pralnih strojih! Čistejšje perilo in manj časa — samo skozi delovanje vode! Nobenih premikajočih delov v čebuu, a vendar gre milnica skozi perilo valovito in penice, kakor pravi Niagara. Lahko perete mali kos perila v mali količini vode, z istim uspehom, kakor večje množice. Nič ni na temu, koliko naložite perila v Woodrow, ne bo škodovale mehanizmu, pa tudi ne perilu. Ni potrebna ničesar mazati — nobene skrbni treba imeti. Jekleno kolesarje in ves vrteči se mehanizem oskrbuje zanesljivi sistem za mazanje. Nobene sitnosti, da se obrabi stroj srazen.

Proti gotovini ali na lahke broke.

JOSEPH MANTEL
trgovina z železino in pohištvo.
ELY, MINNESOTA.

ANTON ZBAŠNIK
Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street, Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, opombe v druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriške ali za evropske države. Pišite ali pridite osebno.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, plane in radio vseh vrst in izdelkov dobite pri nas.

FRANK ČERNE
6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

RUDOLF PERDAN
SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.
933 E. 185th St. Cleveland, Ohio.

POZOR! KADILCI! POZOR!

Imamo pravi inportirani Turški, Grški in Balkanski TOBACCO cigarete in vse druge k temu potrebne stvari po jako nizkih cenah. Cene funtu "F. O. B. Pittsburgh" so sledeče: št. 1. \$2.50, št. 2. \$1.80, št. 3. \$1.40, št. 4. \$1.00, in to je vse poštine. Tudi izdelujemo cigarete, po naročilu z zaželjenimi monogrami. Za več pojasnila se obrnite na:
EASTERN CIGARETTE and TOBACCO CO.
504 Wylie Ave. Pittsburgh, Pa.

Za Božič in Novo leto

boste Vi tukaj najbolje postreženi, Vas domovini pa pravočasno razveseljeni, ako obrnete za denarna nakazila bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih na zavod, ki ima za najboljše zveze in kojega mnogoletno postojanje je priznано širom Amerike.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

POSEBNOST

v nedeljo, ponedeljek in torek, 6., 7. in 8. novembra:

Polja Negri v sliki "Bodeča žica" (Barbed Wire) Novembra 13., 14. in 15. nastopijo v sliki "Spremišvo" (Crematorium) Dorothy Machaill, Lowell Sherman, Lawrence Grey.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

POSEBNOST

v nedeljo, ponedeljek in torek, 6., 7. in 8. novembra:

Polja Negri v sliki "Bodeča žica" (Barbed Wire) Novembra 13., 14. in 15. nastopijo v sliki "Spremišvo" (Crematorium) Dorothy Machaill, Lowell Sherman, Lawrence Grey.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

POSEBNOST

v nedeljo, ponedeljek in torek, 6., 7. in 8. novembra:

Polja Negri v sliki "Bodeča žica" (Barbed Wire) Novembra 13., 14. in 15. nastopijo v sliki "Spremišvo" (Crematorium) Dorothy Machaill, Lowell Sherman, Lawrence Grey.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

POSEBNOST